2023

Inspirationskatalog

DANMARKS BILLEDKUNSTLÆRERE

Kreds 11

Indhold

Indledning

4 Det nye år med billedkunst
5 Billedkunstens dag

Parafraser
af Hanne Bindslev Gregersen

6 Parafraser

Sunde planter
af Jeanette Petersen

7 Sunde planter
8 Albrecht Dürer
9 Grafik
10 Grafik: Trykformer

Elever med særlige behov
af Stine Damsbo Andersen

11 Introduktion
12 Overvejelser generelt
13 Overvejelser fortsat
14 Forløbets afslutning

Stopmotion
af Ditte Marie Lisberg

15 Stopmotion

Samtidskunst
af Jeanette Petersen

16 Samtidskunst
17 Andre kunsttyper
18 Metode
19 Ekskursioner

Kvium (parafraser)
af Helle Vestergaard

20 Det uhyggelige og hyggelige

Det skæve, det skønne
af Helle Vestergaard

21 Det skæve, det skønne

Picasso- rivebilleder
af Helle Vestergaard

22 Picasso- rivebilleder

Årsprøve til valgvag (Eksempler):

Tilfældighed
af Jeanette Petersen

23 Tilfældighed

Lysvirkninger
af Jeanette Petersen

24 Lysvirkninger

Indhold

Fremtidsby
af Jeanette Petersen

25 Fremtidsby

Metamorfose
af Jeanette Petersen

26 Metamorfose

Tid
af Jeanette Petersen

27 Tid

Grænser
af Jeanette Petersen

28 Grænser

Mit eventyrlige univers
af Jeanette Petersen

29 Mit eventyrlige univers

Billeder fra årsudstilling
af Jeanette Petersen/Helle Vestergaard

30 Uglegårdsskolen/Sct. Jørgens Skole

Collagens historie
af Jeanette Petersen

31 Collagens historie

Menneskets forhold til naturen
af Jeanette Petersen

33 Menneskets forhold til naturen

Kort over Danmark
af Jeanette Petersen

35 Kreds 11

DET NYE ÅR MED BILLEDKUNST

Danmarks billedkunstlærere kreds 11, vil i år inspirere dig med nye undervisningsforløb, som bl.a. omhandler de tre f´er: Faglighed, funktioner og fagkulturer. Vi lægger vægt på, at eleverne opnår visuel kompetence, bl.a. gennem afkodning og betydningsdannelse. Deres perception af kulturelle, historiske og sociale begivenheder skærpes ligeledes gennem arbejdet med billedkunsten.

Den visuelle kulturkompetence åbner således op for visuelle forskelligheder og kan bruges i andre af skolens fag. I overbygningen kan vi styrke elevers evne til abstakt tænkning, så de bliver bedre til at bruge forskellige visuelle udtryksformer.

Kreds 11

Hvordan arbejder du med billedkommunikation billedanalyse, og billedfremstilling i din undervisning?

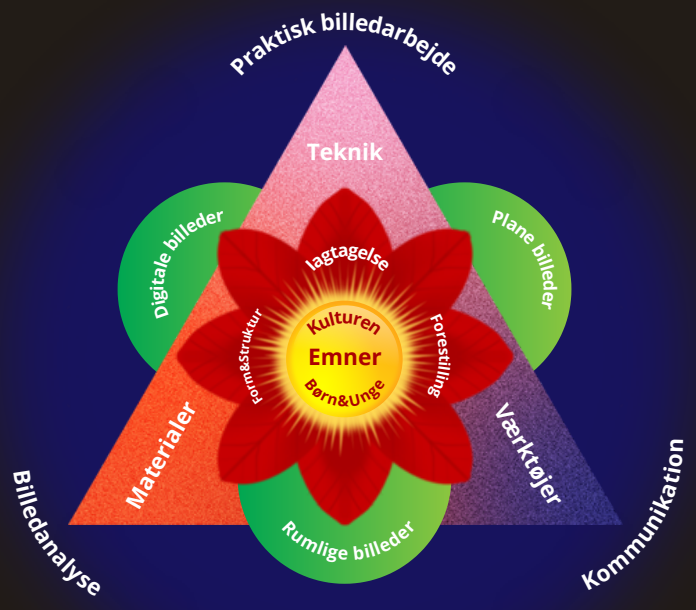

På alle klassetrin arbejdes med disse tre hovedområder.
Kreds 11 er en del af en landsdækkende foreningen indenfor Danmarks billedkunstlærere. Vi arbejder på at skabe gode vilkår i billedkunstundervisningen blandt andet gennem efteruddannelse.
Vi udbyder derfor også kurser, som kan ses på foreningens hjemmeside.

Billedkunstens Dag

UGLEGÅRDSSKOLEN / SCT. JØRGENS SKOLE

EKSEMPEL PÅ AKTIVITET

På billedkunstens Dag kan vi vise, hvad billedkunsten kan og skabe synlighed i vores fag.
Her kan du finde ny inspiration:
www.kbub.dk eller www.danmarksbilledkunstlærere.dk

På Uglegårdsskolen Solrød Strand, arbejdede alle skolens elever med afprøvning af tre akvarelteknikker på en strimmel akvarelpapir. Hver klasse havde en bestemt farve ecoline flydende akvarelfarve at arbejde med. De fik først information om teknikken via tre videoer, der viste vådt-i-vådt, graduering og lag-på-lag. Da strimlerne var tørre, blev de sat på en fælles ugle. Eleverne føler stadigvæk ejerskab og fællesskab overfor det fælles værk, som hænger intakt og uberørt. Nederst ved uglens fødder ses et hjerte, som skal passes på. Vi skal passe på hinanden, mens vi er på skolen og i det kostbare liv, vi har. Derfor er der også et timeglas. Inspirationen er fra kunstneren Abdoulaye Konaté fra Mali, der er kendt for sine tekstilværker med globale budskaber. Han har lavet værket "Rød fugl"- en fugl, der dukkede op efter høst. Nu ser han den ikke mere, da området er blevet til ørken. Hans drøm er, at fuglene vender tilbage på trods af denne katastrofe.

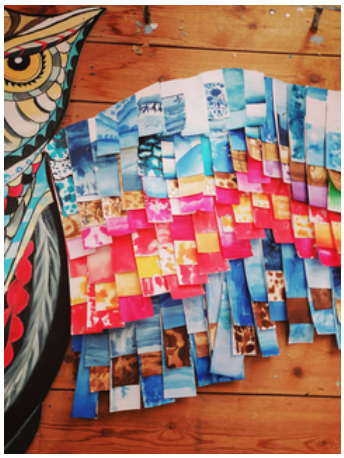

Sct. Jørgen og kampen mod dragen var årets tema til billedkunstens dag 2023, på Sct. Jørgens Skole, Roskilde.
Her deltog alle elever fra 0. til og med 6. klasse. Eleverne har tegnet, farvelagt og klippet drager ud i grønne nuancer. Resultatet blev 400 drager, der alle blev samlet til et stort fælles maleri. Her hjalp de store elever de mindre med at lime dragerne på.
Det store fælles maleri hænger nu på kontorgangen. Se oplægget til dagen her: https://www.youtube.com/watch?v=9nVLPiG4c_A

Af Jeanette Petersen og Hanne Bindslev Gregersen

Arbejde med parafraser

AF HANNE BINDSLEV GREGERSEN

En parafrase er en fortolkning af et kunstværk, der genfortæller et kunstværk med et nyt udtryk eller et nyt indhold. At arbejde med begrebet parafrase giver eleverne mulighed for at nærstudere en anerkendt kunstners værker.
Der er vigtigt for en vellykket parafrase, at man med lethed kan se hvilket værk, parafrasen er malet over.
Snak med eleverne om begrebet parafrase som udtryksform. Lad parafrasen tage afsæt i billeddialogen. Drøft det/de værker der arbejdes med i emnet "parafraser", med udgangspunkt i elevens individuelle billedfremstilling.

Vincent van Gogh (fra billedkunst i 2. klasse)
Opstart: Vi har fokus på kunstneren Vincent van Gogh, hans kunst, hans maleteknik, hans livshistorie og hans samtid. Inden vi går i gang, har vi et farvelæreforløb omkring farvecirklen, så alle elever har kendskab til primær-, sekundær og tertiærfarver.

Materialer: kopisæt med udvalgte Vincent van Gogh værker, alm. tegneblyant, maling/mat (jeg bruger 02 fra CC-hobby) og flade pensler

Varighed: 3-4 dobbelt lektioner

Rudolph Tegner (fra billedkunst i 2. – 4. klasse) Parafrasen i rumlig form.
Rudolph Tegners "De tørstige børn". Eleverne modellerer i ler, deres egen version af "De tørstige børn", som en parafrase. Se mere på link: https://www.folkeskolen.dk/billedkunst-laerer-til-laerer-undervisning/rudolph-tegners-de-torstige-born/3293515

LA Ring (fra billedkunst i 6. klasse) Længere undervisningsforløb: 'I maleren L.A. Rings fodspor'. Hver elev skal male et maleri med inspiration fra et af LA Rings originale malerier. Se mere på link: https://ringsvenner.dk/skole/

Emnet med parafraser kan kvalificere og udvikle kompetencer, der giver eleverne mere viden og en større palet til at kommunikere med billeder.
Undervisningsforløbet synliggør at der er en stor varietet af fortolkningsmuligheder i et billede.
En kompetence som er mere end relevant i en moderne verden fyldt med billedkommunikation. Vi bliver hele tiden mødt med andres billedforestillinger, derfor er det vigtigt, at vi også selv kan skabe billeder.

SUNDE PLANTER

AF JEANETTE PETERSEN

ET TVÆRFAGLIGT UNDERVISNINGSFORLØB FOR 6.KLASSE/ VALGFAG

Natur/teknologi og billedkunst

FORFORSTÅELSE

- Info om Albrecht Dürers afbildning af vilde planter og info om grafik og akvarelteknikker
- Info om spiselige sunde planter - forløb i natur/teknologi på Alinea. Gennemgang af indholdet i planterne.

MÅL

- Eleverne eksperimenterer med og udtrykker sig i billeder med vægt på tematisering, hvor billedarbejdet fører til arbejde med flere udtryksformer efter elevernes egen interesse.
- Eleverne vurderer billedernes anvendelse indenfor en periode i kunsthistorien (Albrecht Dürers tid)
- Eleverne får viden om tegneteknikker samt grafiske metoder og får viden om stilart og formsprog.

Carbon sort

Det fine sorte pigment fra ristede ferskensten, kirsebærsten eller valnød har været brugt siden middelalderen

Undersøgelse:
Kan vi tegne en plante?
Kan vi lave et tryk med planter?
Kan vi male med plantesaft? Akvarel?

Kan vi lave en planteskulptur, som vi kan tegne eller tale om, som den er?
Hvad er der mon indeni planter?
(Mikroskop) Kan vi tegne det og lave det til et kunstværk?
Kan vi presse planter og lave en plantecollage?

Rødbeder har et stort indhold af B og C- vitaminer og er gode for leveren

EVALUERING

Eleverne udtrykker idéer og betydninger visuelt og kommunikerer om deres værk.

BISTRE, BRUNT PIGMENT FRA BØG

SAFRAN GUL STØVDRAGERE FRA LILLA BLOMSTER

ALBRECHT DÜRER
RENÆSSANCENS MESTER

Albrecht Dürer

Især grafikken gjorde Albrecht Dürer anerkendt i hele Europa, da grafikken gjorde det muligt at lave flere tryk af samme motiv, som kunne bringe et budskab om kejserens magt ud til de allierede. Johan Gutenberg havde allerede opfundet bogtrykken, og nu kunne Maximillian I af Habsbrug, den tysk-romerske kejser nyde godt af det. Han kom i lære som guldsmed og kom siden i malerlære hos Michael Wolgemut. Her gør han sig de første erfaringer med træsnit. Fra 1497 arbejdede Albrecht Dürer selvstændigt med produktion af portrætter, selvportrætter og kobberstik, og fra 1502 (hvor hans far dør) drev han sit eget værksted i Nürnberg. Fra 1502 tog han på sin anden rejse til Italien, Venedig og undgik pestepedemien i Nürnberg,

Her skulle han male en altertavle, og i 1507 tog han tilbage igen og lavede tørnålsraderinger og malerier samt fægte - og brydetegninger til kejseren.

Han arbejdede med træsnit af dyr og studier af menneskets proportioner. 1520 tog han til Holland med sin kone, mens pesten igen brød ud i Nürnberg, hvor han skulle møde kejser Karl V. og sælge sin kunst. Her blev han meget anerkendt.

Da Albrecht Dürer igen vendte hjem til Nürnberg udsmykkede han rådhuset, der var det største væg og loftmaleri i Europa. Desværre blev det ødelagt under 2. verdenskrig. “De fire apostle” er det sidste maleri inden hans død 1528. Det er også hans største.

Renæssancen

Renæssance betyder genfødsel og den begynder i Italien i slutningen af det 14. årh. Det var en genfødsel af antikkens skønhed og en afsked med den mørke middelalder.

Leonardo da Vinci, Tizian og Michelangelo var vigtige renæssancekunstnere.

Albrecht Dürer blev inspirereret af sine rejser til Italien og blev ligeledes en af renæssancens største kunstnere.

Renæssancens kendetegn er naturtro gengivelser af mennesker, natur og genstande. Balance, symmetri og begyndende perspektiv er ligeledes vigtige aspekter.

https://www.xn--albrechtdrer-llb.de/

Spiselige planter:
Dansk naturfredsningsforening: Spiselige planter, guide, PDF

GRAFIK

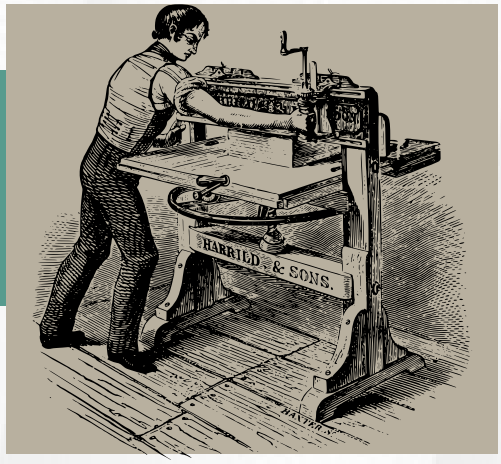

HVAD ER GRAFIK

Grafik er trykt billedkunst. Det er nogle grafiske metoder, der gør det muligt at fremstille mange originale eksemplarer af samme værk. Derfor er det ikke unikke værker som fx. et maleri.

.

HVOR KOMMER DEN FRA?

Det ældste stykke grafik man kender, er et kinesisk træsnit fra 868. Grafikkens historie begynder i Europa omkring år 1400. I begyndelsen var kunst noget kun særligt udvalgte kunne eje, men grafik gjorde det muligt at producere flere eksemplarer af samme original, så værket kom i hænderne på flere.

.

1.Højtryk

Her arbejdes med en stempelagtig overføring af billedet fra trykpladen til papiret. Kunstneren skærer de dele af den grafiske trykplade fra, som ikke skal afsætte farve på papiret. Det betyder, at de steder, der skal fremstå hvidt skæres bort, mens de ophøjede partier afsætter sværte på papiret.
Højtrykket er den ældste trykteknik. Det kan spores tilbage til oldtidens Kina, og det er også højtrykket, man tidligst finder anvendt i den europæiske grafik.
Fremgangsmåden i højtryk svarer til fremgangsmåden i bogtryk.

Tidlige primitive træsnit

Det ældste kendte tryk er fra 1418 og blomstrede op i Tyskland omkring 1500. Det skyldes papirmøllernes og bogtrykkunstens fremkomst i Mellemeuropa, men også tankerne i renæssancen og Reformationen med den nye interesse for mennesket og verden omkring os. Albrecht Dürer gjorde træsnittet til en selvstændig kunstform, fordi det blev et billedmæssigt udtryk, der kunne stå alene uden en tekst udenom - helt uden farvelægning og pynt. Det bliver pludselig en avanceret linjekunst, der angiver lys og skygge.

NOGLE TRYKFORMER:

- HØJTRYK
- DYBTRYK
- PLANTRYK

Andre højtrykteknikker

En anden højtryksteknik er linoleumssnittet.
Picasso var en af de vigtigste kunstnere, som først brugte teknikken i modernismen.
Han begyndte også at eksperimentere med en teknik, hvor flere farver blev trykt på samme plade.
Man kan også fremstille højtryk ved at ætse i en metalplade.
Det hører normalt til dybtrykteknikkerne at bruge metalplader, men zinkplader kan benyttes ved at bortætse den del, der ikke skal trykkes.

Moderne træsnit

Træsnittet fik en renæssance i forrige århundrede med bl.a. Gauguin og Edvard Munch, som arbejdede med de gamle sidetræsnit. Men for dem lå træsnittets muligheder ikke i den linjekunst, som Albrecht Dürer havde arbejdet med. De moderne kunstnere forenklede endnu mere og lod et omrids eller en flade stå tilbage. Værkerne fremstår også mere sorte end de tidlige primitive.
Når man laver træsnit, arbejder man i et stykke træ, en træklods eller en træstok, Nødde- eller pæretræ eller buskbom bliver ofte anvendt, fordi det giver mulighed for mange tekniske finesser og stor detaljerigdom.

Anvendt litteratur: Grafik, De grafiske metoder af Hanne Abildgaard

Dybtryk

- Dybtrykteknikken udviklede sig gennem guldsmedenes graveringer i ædle metaller. Trykpladen var som regel af metal. Her giver de fordybede linjer og områder, der fremkommer ved gravering (indridsning) eller ætsning farve til papiret.
- Det tidligste dybtryk er kobberstikket, hvor kobberpladen har den fordel, at den er let at bearbejde. Til gengæld var den kostbar. Zink var billigere og meget anvendt.
- Når man skal trykke dybtryk, sværter man hele pladen ind (som ved højtryk), men det er kun den farve, der fastholdes i de fordybede linjer, der skal overføres til papiret. Derfor må pladens overflade tørres ren for farve inden trykningen.
- Papiret skal være kraftigt og fugtigt, og farven "suges" op af ridserne i pladen under stort tryk.

Kobberstik

- Med en kobberstikkel eller gravstikkel (et spidst stålredskab) begyndte man ca. 1440 at gravere (ridse) motivet i en kobberplade. Under graveringen skubbede gravstiklen metallet foran sig som en spån. Efter graveringen polerede man pladen, så spåner, ujævnheder og metalfnuller forsvandt. Ridserne fremtrådte nu rene og klart frem.
- Som træsnittet var kobberstikket en linjekunst, der arbejder med linjen som form- og skyggedannende middel. Dets virkemidler var dog meget finere.

Koldnålsradering

- Man ridser direkte i metalpladen med et spidst værktøj. Den grat (kant), som fremkommer på hver side af linjen, bliver stående. Under trykningen fastholdes farven af både den ridsede linje og graten, så stregen kommer til at fremtræde blød.
- Stregætsningen er en ætset radering. Det er en såkaldt "varm" fremgangsmåde, hvor der sker en kemisk proces for at få billedet frem på trykpladen. Det er ikke som i de "kolde" teknikker, hvor man kun bruger værktøj til bearbejdning af pladen.
- I den ætsede radering kommer de fordybede linjer frem. Det er dem, der skal modtage trykfarven, når en syre angriber metallet.
- Først dækkes metalpladen af en såkaldt ætsgrund, som kan tåle syre. Den består ofte af en blanding af voks, asfalt og harpiks. Derefter tegner man motivet med en nål eller et andet spidst instrument i ætsgrunden, hvorefter pladen lægges i et syrebad, for eksempel salpetersyre. Syren ætser fordybninger dér, hvor nålen har kradset ætsgrunden væk og lagt metalpladen fri.
- Bredden og dybden af ridserne afhænger af den tid, pladen er i syrebadet. Efter ætsningen, skylles pladen i vand, og ætsgrunden fjernes. Fladen er klar til indsværtning og trykning.

Akvatinta

- I akvatinteætsning arbejdes der ikke med linjer, men med flader, der har forskellige gråtoneværdier.

Plantryk

Det mest klassiske eksempel på plantryk er litografi. Ordet "lithos" betyder sten på græsk, og "litografi" betyder at skrive eller tegne på sten. Trykpladen kan være lavet af sten, forberedt zink eller aluminium eller endda et specielt litografisk papir. Men uanset materialet skal pladen kunne absorbere både vand og fedt. Tegningen udføres med et farvestof, der indeholder fedt, mens pladen fugtes med en svamp. Når man ruller pladen med tryksværte, vil sværten kun klæbe til den tegnede del, mens den fugtige del af pladen afviser sværten.
Litografiet oplevede sin anden storhedstid med kunstnere som Edvard Munch, Toulouse-Lautrec og Käthe Kollwitz.

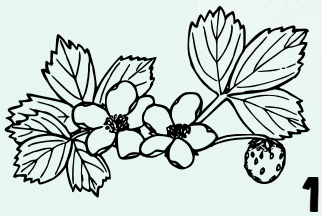

Stine Hagbarth Damsbo

Billedkunst for elever med særlige behov

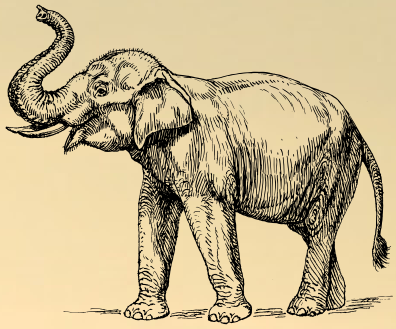

Dette afsnit skal handle om billedkunst for og med elever med særlige behov. Hvilke overvejelser du bør have, når du planlægger et forløb, hvor du har elever med særlige behov med. Samt hvilke overordnede tanker du bør have med dig rent pædagogisk i forhold til at gøre oplevelsen en succes for eleven med særlige behov.

Overvejelser generelt

Når du skal planlægge et billedkunstforløb for elever med særlige behov, bør du overveje nuancen af dit emne nøje. Du vælger et overordnet tema, hvor flere perspektiver og detaljegrader inkluderes i forløbet. Et eksempel på et muligt emne til arbejde er 'Dyr og deres former'. Når vi tager fat på dette, er det vigtigt at overveje, hvordan vi bedst kan guide eleverne. Når vi deler denne idé med en elev, der har særlige behov, vil vedkommende skabe sin egen mentale forestilling om, hvad emnet indebærer. Denne forestilling kan muligvis afvige fra det, vi ønsker at formidle. Af den grund, er det en god idé at have et billedmateriale såsom en billedbank, et diasshow eller print af det objekt, vi ønsker at illustrere, tilgængeligt.
Her blev der præsenteret en elefant, en giraf, et næsehorn, en gris og en ko. Det er væsentligt at undgå at overvælde med for mange forskellige indtryk, idealt 3-5 valgmuligheder. Det er også en god idé at tage højde for, at nogle af eleverne muligvis vil vælge et helt andet dyr, som ikke er inkluderet på listen, måske fordi det er deres yndlingsdyr. Her kan det være hensigtsmæssigt at tænke pædagogisk og sige: 'Lad os fokusere på dette specifikke dyr først. Når du har arbejdet med det, kan du prøve med dit eget valg.' Således viser du imødekommenhed over for elevens behov.

Materialer

- Dyrefigurer, eks. sleich dyr som eleverne måske har derhjemme.
- Hvidt eller farvet karton.

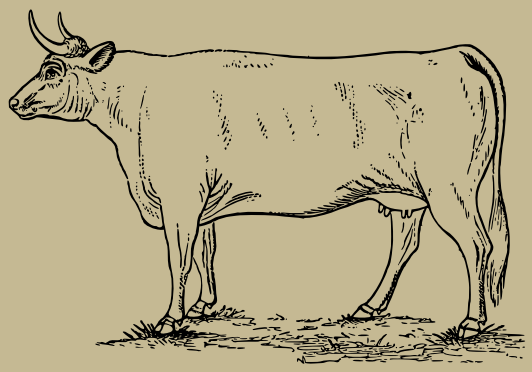

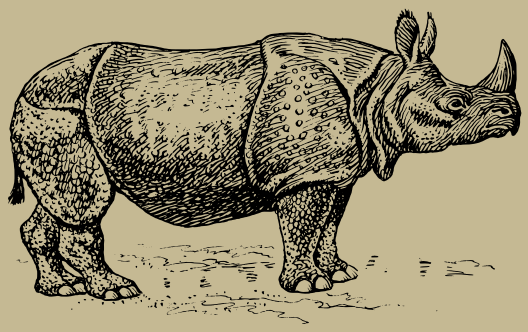

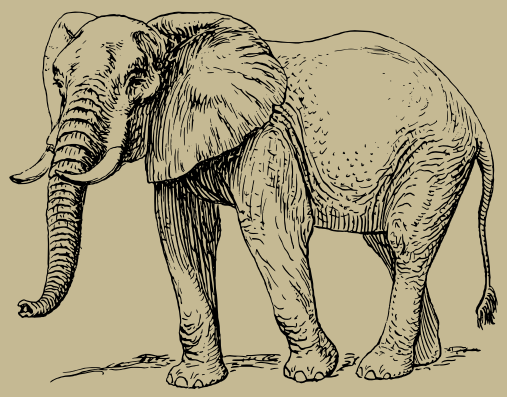

Overvejelser fortsat

Vær klar i din kommunikation om dine forventninger og omfanget af dette forløb. For at starte introducerede jeg først nogle billeder af skyggebilleder. Vi diskuterede begrebet 'skygge' og dets størrelse samt de ændringer, der opstår, når solen bevæger sig. Efterfølgende fik hver elev tildelt et dyr, som de skulle placere udenfor og observere skyggen af. De dyr, de kunne vælge imellem, var naturligvis dem, jeg tidligere havde vist billeder af.

Denne aktivitet fangede deres opmærksomhed. Derefter instruerede jeg dem i at indstille en timer på deres telefoner til 2 minutter. Dernæst blev de bedt om at tegne dyret igen oven på deres eksisterende tegning. De skulle gentagne gange flytte dyret rundt for at skabe forskellige skyggeformationer. Dyret blev flyttet hvert 2. minut, hvilket resulterede i de smukke abstrakte billeder (Se billede 1 og 2).

Bagefter blev eleverne bedt om at beskrive, hvad der var sket med deres dyr, og forklare de former, de havde observeret. De præsenterede nogle tankevækkende betragtninger.
I den sammenhæng diskuterede vi solens bevægelse over himlen.

(Billede 1).

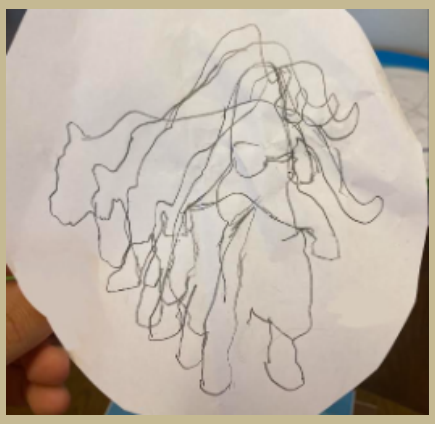

(Billede 2).

(Billede 3).

Forløbets afslutning

Afslutningsvis i forløbet blev eleverne bedt om at vælge et nyt dyr og udføre den samme øvelse. Nogle elever skabte en collage med dyrets naturlige habitat, inklusive dets skyggebillede. De tegnede direkte på collagen med tusch eller fremstillede dyret på hvidt karton og placerede det i habitatet.

På denne måde opnåede de også yderligere viden om dyret i løbet af forløbet. Visse elever havde brug for hjælp undervejs til at omsætte deres tanker til papiret. I denne proces blev de støttet i at danne mentale billeder i forhold til position, vinkel og størrelsesforhold i forhold til dyr og planter, for eksempel. For elever med særlige behov kan det være udfordrende at skabe disse mentale forestillinger, da deres tænkning er mere konkret. Som lærer kan det være gavnligt at overveje brugen af skabeloner og trinvise anvisninger, da elever med særlige behov nogle gange kan stå fast i deres tegneproces. Disse elever kan finde det svært at komme videre og acceptere eventuelle fejl i deres tegninger og lignende.

Derfor er det ekstra vigtigt at være i stand til at bistå og hjælpe eleven med at håndtere frustrationer, her ved at introducere en anden aktivitet eller en samtale, der kan distrahere tankerne en smule. Alternativt kan du som lærer træde tættere på eleven og forsøge at imødekomme og berolige elevens frustrationer. I dette øjeblik bruges en tilgang med low arousal. Du må omhyggeligt overveje, hvad der er mest hensigtsmæssigt i forhold til den enkelte elevs behov.

Det vigtigste er, at det bliver en positiv oplevelse for eleven. Derfor kan du være nødt til at udforske alternative udtryksformer for at opfylde elevens behov. For eksempel fik en elev lov til at skabe sit dyr i ler for at opnå succes. Ved at tilbyde forskellige tilgange og støtte i processen, sikrede vi, at alle elever kunne deltage og skabe en positiv succesoplevelse med deres kreative arbejde."

Stopmotion
fra 2. klasse

Af Ditte Marie Lisberg

Mål fra UVM:
Eleven har viden om enkle digitale animationsteknikker.
Mål med opgaven:
Skab en magisk trylle og trickfilm med æstetiske og kreative fortælleformer

Lærerinfo

Film X animation har nogle meget fine introduktioner til, hvad mediet kan og ideer til, hvordan det kan bruges. Et par korte klip udvælges og vises til elevgruppen.

- Samtale om det sete og hvilke ideer det giver.

https://filmcentralen.dk/grundskolen/undervisning/film-x-animation-0

På en IPad gennemgås stopmotionappens funktioner og eleverne øver sig i små grupper med aftaler for arbejdsfordeling.
Gruppen bestemmer sig for, hvilke rekvisitter de har brug for, skal de medbringes hjemmefra, eller vil de låne figurer og legetøj fra skolens skramlotek. Gruppen får adgang til en Piximakeykasse som er et lille transportabelt animationsstudie. Eleverne kan selv tegne baggrunde, så man kan sagtens klare sig uden kassen.

Fremgangsmåde

Eleverne tegner et simpelt storyboard til at visualisere optageprocessen. Ud fra princippet om kollaboration har alle en rolle i gruppen under optagelserne. Opgaverne med at tjekke belysning, holde IPad'en roligt, flytte figurerne og optage foregår i fællesskab og på skift.

Efter optagelserne arbejdes med effekter og lyd, samt intro og rulletekster. Til sidst uploades filmen på skoletube

Evaluering:
Filmene vises i klassen, derefter fælles samtale: Hvilke effekter brugte I til at skabe magi? Hvordan virkede det?

Materialer

- IPad
- Piximakey
- Figurer/legetøj/tegninger

SAMTIDSKUNST
med valgfagselever

Af Jeanette Petersen

Eksempler på samtidskunst

1. Tetsumi Kudo: Pollution 1971
2. Louise Bourgeois, Torso, selvportræt, 1963-64, hvidmalet bronze
3. Ragna Braase, Africanas Hus, 1980-1981
4. David Shrigley, Do not touch the worms, 2020
5. Jane Graverol, Forfængelighedens skole, 1967, olie og collage på lærredsplade

Samtidskunst

Mål:

- Du kan relatere dig til værkerne
- Du kan drage paraleller til egen og virkelighedens verden
- Du bruger samtidskunstens udtryksformer til selvreflektion og udvider din opmærksomhed
- Mødet med kunsten giver dig forståelse for at der er mange måder at kommunikere, diskutere og argumentere på.

Samtidskunst får os til at se os selv og vores liv fra en skæv vinkel. Kunsten i gamle dage var lettere at aflæse. Samtidskunsten stiller andre krav til beskueren, for idéen bag det er ofte vigtigere end selve værkets visuelle udtryk. Det stiller spørgsmål og giver ingen svar. Det er ofte dit eget spørgsmål til værket, der er kernen til at forstå det. Det sætter både diskussion og debat i gang. Samtidskunst forsøger at rykke grænserne for, hvad kunst er, og inddrager publikum aktivt. Samtidskunstneren er en kulturarbejder, fordi han skaber et socialt arrangement, hvor mennesker kan mødes og diskutere.

- Samtidskunst er det, det gør ved beskueren. Det er den eksperimenterende kunst, som har sit udspring i 1960'er-kunstnernes brud med maleriet og skulpturen. Her er kunstværkets idé ofte i centrum ligesom selve handlingen. Det at udføre værket, kan være et kunstværk i sig selv.

- VIDEOKUNST : Eksperimenterer med filmmediet og fortælleformer. Videokunstnere skaber bl.a. fortællinger med billedfragmenter, poetiske spillefilm og abstrakt film.
- PERFORMANCEKUNST: Har rødder i billedkunst, teater og dans og benytter sig af øjeblikkets handling som udtryksform. Performancen kan både være enkel med en person eller stort anlagte udstyrsstykker.
- LYDKUNST: Er både et miks af skulptur og musik, men kan også være lyden i sig selv. Lydkunstnere har fokus på lydens mange udtryksformer i f.eks. omgivelsernes lyde, stilhed eller elektronisk støj.
- KONCEPTKUNST: Tager udgangspunkt i idéen om værket, som kunstneren herefter giver form. Konceptkunst er en af de mest udbredte kunstformer i dag og kan udtrykkes i alle de øvrige kunstformer.
- MEDIEKUNST: Omfatter kunstværker skabt af nye medier og teknologier, herunder digital kunst, computergrafik, animation, virtuel kunst og internetkunst.
- INSTALLATIONSKUNST: Er en rumlig iscenesættelse, der består af mange dele, og som publikum kan træde ind i.

Øvelse: Gruppe på 4
Skriv alt hvad du kan på 5 minutter om et billede gruppen vælger sidst i materialet. Skriv alt, hvad du tænker på. Tegn en detalje af værket på et halvt minut uden at se ned på dit papir.
Stil spørgsmål til det valgte værk:
Start din sætning med:

- Fortæl mig…
- Jeg vil have at…
- Du er….
- Husker du….

Det skal minde om en samtale med en ven!! Værket svarer, men det er faktisk dig selv i samtalen med værket, der svarer.
En i gruppen skal nu stille sig på værkets plads og repræsentere værket. De andre elever i gruppen skiftes til at stille spørgsmål til "værket". Eleven foran værket svarer på værkets vegne.

- Jeg er …
- Jeg var…

- Hvor på kroppen vil du placere værket?

I hovedet (intellekt), hjertet (følelserne), maven, fødderne, ryggen, hænderne?

- Hvorfor vælger du netop den eller de kropsdele?
- Hvilke af dine sanser (syns-, føle-, høre- og lugtesans) bruger du, når du oplever værket?
- Evt. hvilke lyde, farver og lugte har værket?

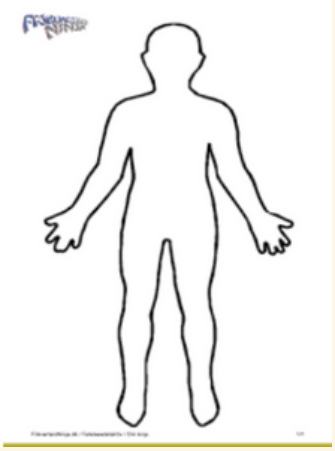

Arbejd nu alene

- Lav en mind-map over værket: Skriv nøgleord, brug billeder og ord
- I midten: Skriv kunstværkets titel, og kunstnerens navn

Indhold: Hvad handler værket om?
Beskuer: Min personlige oplevelse af værket
Kunstner: Hvad siger kunstneren selv?
Form: Materialer/virkemidler
Associationer: Hvad får værket dig til at tænke på?

- Lav en analyse af værket efter denne metode, som bruges til analyse af samtidskunst. Her præciserer du dine observationer. Hvilke ekstremer er værket/objekterne spændt ud imellem?

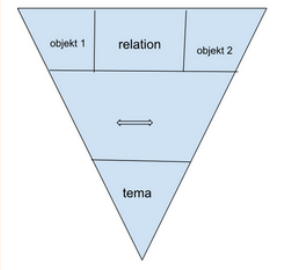

Læreren vælger et værk I skal se på:
Det at opleve samtidskunst er en individuel oplevelse:
Stil jer nu i to rundkredse. En i midten og en udenom. Dem i den yderste rundkreds går nu rundt med uret og spørger dem i midten:

- Hvad handler den om?
- Hvad fortælles? Hvad vises?
- Hvad tænker du på, når du ser det?
- Hvilke teknikker og materialer er der brugt?
- Hvorfor har kunstneren valgt at gøre/fremstille værket sådan?

Tak til Absalon for god inspiration!!

Holdet besøger Roskilde og laver en parafrase over krukkerne. På den måde er de medskabere af kultur og forholder sig aktivt til samtidskunsten. Besøget kan kombineres med Museum for samtidskunst, hvor de kan få idéer til egne værker med udgangspunkt i dem på museet.

Herunder en nyfortolkning af krukkerne: Benspænd: Lav et samlet værk, hvor alle krukkerne er med. Lav evt. efterfølgende en skulptur. Her en akvarel, hvor det er blevet en slags springvand.

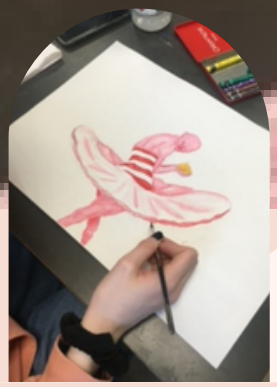

Kvium
-forløb med parafraser

AF HELLE VESTERGAARD

Tema: Det uhyggelige og hyggelige
Værd at vide om Kvium:
Michael Kvium er dansk billedkunstner. Han fik sit gennembrud i 80'erne og han er inspireret af blandt andet surrealismen og barokken og kunstnere såsom Caravaggio og Rembrandt. Hans kunst er en blanding af performance, teater og maleri. Temaerne i Kviums malerier er ofte livet med døden som følgesvend, han fremstiller det grimme og tabubelagte i mennesket.
Værd at vide om parafrase:
En parafrase er en fortolkning af et billede, hvor man stadigvæk kan se det oprindelige værk.

Materialer: A3 tegnekardus, blyanter, poscatuscher, sorte sprittuscher, neocolour 2, pensler
Varighed: 6 lektioner

Fremgangsmåde:
Vi startede med en gennemgang af Kviums billeder. Her skal eleverne sæt ord på, hvad de kommer til at tænke på, når de ser på malerierne. Hvilke følelser der kommer frem, hvorfor maleriet fremkalder lige netop disse følelser osv.
Herefter skal de vælge det maleri, som sætter flest følelser i gang, eller det maleri som vækker mest ubehag.
Bagefter skal de vælge en ting, som de vil ændre ved værket og som dermed giver en anden stemning eller sætter andre tanker i gang hos beskueren.
Så starter de tegneprocessen, hvor det handler om iagttagelsestegning af det valgte værk - herunder valg af ændring i maleriet.
Til sidst farvelægges maleriet med poscatuscher og/eller neocolour 2.

Det skæve, det skønne

AF HELLE VESTERGAARD

Tema: Det skæve, det skønne

Værd at vide om relief/teknikker:
Relief betyder ophøjet eller forhøjning. Man taler om tre forskellige former for relieffer: høj-, lav- og hulrelief. Højrelief betyder at 'figurerne' står stærkt frem fra baggrunden og dele kan stå frit. Lavrelief betyder, at figurerne kun er fremstillet svagt men giver en rummelig fornemmelse. Hulrelief er et omvendt eller fordybet relief.
I forhold til teknikker er det vigtigt at vide, hvordan man påfører ler ved at ridse, så de figurer fx et øje bliver tilføjet lerfladen, så det ikke går i stykker i brændingen.

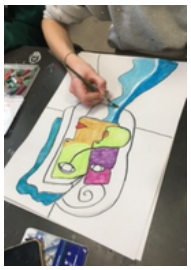

Materialer: A3 tegnekardus, blyanter, vandfast sort tusch, neocolour 2, pensler, ler, knive, slynger, modellerpinde, glasurmaling
Husk, leret skal tørre ca. 3 uger inden første brænding
Varighed: 8-10 lektioner

Fremgangsmåde:
Vi starter med en gennemgang af Picasso og nogle af hans portrætter. Herefter vælger eleverne hvilket portræt, som de ønsker at genskabe. Først laver de en skitse, herefter en iagttagelsestegning, så tegner de med blyant, tegner op med vandfast sort tusch og sidst farvelægges billedetmed neocolour 2. Man kan også lave portrættet som collage.
Så skal vi i gang med vores ler relieffer. Hver elev får en klump ler, ælter så luftbobler forsvinder, bruger en kagerulle til at lave 'ansigtsformen' - den skal være ca. 1. cm i tykkelse. Herefter påføres øjne, ører, næse og mund med udgangspunkt i Picassos portrætter, hvor det skæve og skønne mødes. Når leret er tørt brændes det første gang. Herefter skal relieffet glaseres og brændes igen.

Picasso -rivebilleder

AF HELLE VESTERGAARD

Tema: : Fra kaos til kunst eller uorden til orden

Værd at vide om rivebilleder/collage
Collage er et billede, der er sammensat af andre billeder/materialer. Det kan være en blanding af tegning, maleri, foto mm. Collage kan også være tredimensionelle, hvis der påføres genstande i form af assemblage. Når man arbejder med collage kan man enten vælge at klippe eller rive de billeder/tegninger/malerier, som man skal bruge.

Materialer: A3 tegnekardus, maling, farvekridt, neocolour 1 og 2, ecoline farver, poscatuscher mm
Varighed: 4 lektioner

Fremgangsmåde:
Til at starte med får eleverne at vide, at de skal tegne abstrakt og at temaet er kaos.
De får et par stykker A3 tegnekardus og så skal de tegne kruseduller og mønstre med tuscher, kridt og maling. De får at vide, at de meget gerne må anvende mange forskellige tegneredskaber.
De får ikke at vide, hvad billederne skal bruges til.
Den efterfølgende undervisningsgang får de at vide, at de skal rive deres 'kaosbilleder' i stykker og så skal alle elevernes stykker blandes. Vi lægger dem på et stort bord, så de kan se hinandens.
Herefter må de vælge 10-15 stykker, som de vil bruge.
Først nu får de at vide, at de skal lave deres eget billede ved hjælp af de stykker, de har valgt og de skal skabe et billede, som skaber ro/orden.
Man kan vælge at sige, at der skal være afstand mellem de revne stykker, så man kan se baggrunden eller at de revne billeder skal overlappe hinanden. Man kan også sige, at det ene billede skal være revet stykker mens det andet skal være stykker, der er klippet. Det kan i hvert fald give en god samtale efterfølgende, hvordan forskellige teknikker giver forskellige udtryk.

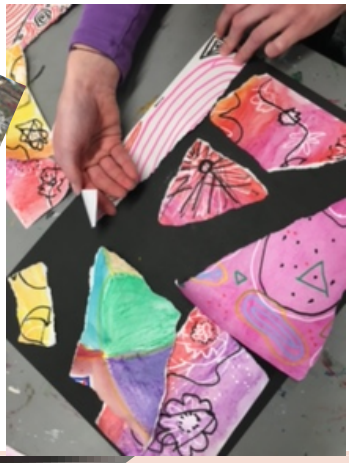

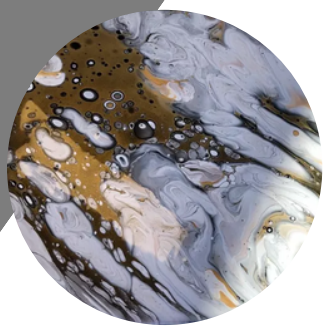

Del af årsplan til valgfag

TILFÆLDIGHED

Jeanette Petersen

Tilfældigheder får os til at se os selv og vores liv fra en skæv vinkel. Det stiller andre krav, da idéen bag det er vigtigere end selve værkets visuelle udtryk. Vi får ikke et klart svar på. hvorfor de er der, og vi får lyst til at skabe en mening med dem. Dit eget spørgsmål til værket, bliver ofte svaret. Det sætter tankerne i gang og rykker vores grænser. Vi ser det brugt hos samtidskunstneren, der er en kulturarbejder, fordi han skaber et socialt arrangement, hvor mennesker kan mødes og diskutere.

Opgaven
Derfor skal du arbejde med at skabe orden i kaos og bruge dine sanser i dit billedudtryk.
Undervejs skal du dokumentere din proces.

Udtryksformer:
Tegning★/Maleri ★

Krav til opgaveløsning:
Der skal være sammenhæng mellem tema, udtryksform og hensigt i dit færdige billedprojekt.
Dit færdige billedprojekt skal præsenteres i sammenhæng med mundtlig formidling af proces, intention og billedprojektets endelige udtryk
Kompetenceområder og mål i fokus

- Eleven kan eksperimentere med udtryksformer, teknikker og materialer med udgangspunkt i formidling
- Eleven kan analysere billeder fra forskellige tidperioder, kulturer og medier med vægt på nutidige billedudtryk
- Eleven kan formidle egne projekter med visuelle udtryk

Færdigheds og vidensområder i fokus

- Eleverne har arbejdet med udvalgte samtidskunstnere og analyseret udvalgte værker
- Eleverne har arbejdet med sansernes betydning for at skabe kunst.
- Eleverne har tegnet og malet på et stort fælles billede på skift med forskellige tegneredskaber og maleredskaber til musik (Forår, Vivaldi, heavy metal). Fællesbilledet blev klippet op og brugt til videre individuelt arbejde, hvor de skabte orden af kaos.
- Eleverne strammede formerne op og skabte deres eget billedudtryk med akrylmaling og poscatuscher under emnet liv. Der blev skrevet citater på.
- De præsenterede til slut deres eget værk:
- Lille ekstraforløb med fluid art supplerede emnet

Kunstnere:

1. Tetsumi Kudo: Pollution 1971
2. Louise Bourgeois, Torso, selvportræt, 1963-64, Hvidmalet bronze
3. Ragna Braase, Africanas Hus, 1980-1981
4. David Shrigley, Do not touch the worms, 2020
5. Jane Graverol, Forfængelighedens skole, 1967, olie og collage på lærredsplade

Del af årsplan til valgfag

LYSVIRKNINGER

Jeanette Petersen

Kunstnere har gennem kunsthistorien brugt lyset forskelligt, hvilket har indflhydelse på beskuerens oplevelse af værket, da formsproget ændres. Gotikkens brug af guldbaggrunde, renæssancens sfumato teknik, barokkens clair-obscur, impressionismens flimrende indtryk og ekspressionisternes brug af farven som lys og udtryk for følelser studeres gennem praktiske øvelser.

Opgaven

For at vise lysvirkninger:

- Du skal tegne en bold, hvor du bruger dine tegnetekniske færdigheder, så de viser de forskellige valører og glidende overgange, skravering mv.
- Du skal tegne et stilleben med samme krav som bolden.
- Du skal male et billede af en bold med akvarelteknik
- Du skal tage et billede af et landskab og bruge dit billede til at male en akvarel, hvor du viser din viden om akvarelteknikker.
- Du skal male en bold med impressionistisk teknik
- Du skal male en del af et impressionistisk maleri

Udtryksform

Tegning★/maleri ★

Krav til opgaveløsning

Du har kendskab til brug af lyset gennem kunsthistorien, landskabsmaleriets historie, skagensmalerne og de impressionistiske malere

Kompetenceområder og mål i fokus

- Eleven kan eksperimentere med udtryksformer, teknikker og materialer med udgangspunkt i formidling
- Eleven kan analysere billeder fra forskellige tidperioder, kulturer og medier med vægt på nutidige billedudtryk
- Eleven kan formidle egne projekter med visuelle udtryk

Færdigheds og vidensområder i fokus

- Eleverne har studeret lyset gennem praktiske øvelser i tegning, akvarel og akryl
- Eleverne har tegnet en bold med skraveringsteknikker og arbejde med lys og mørke.
- Eleverne har arbejdet med tre akvarelteknikker 'vådt i vådt', 'lag på lag' og udsparring, arbejde med valører.
- Maling af bold med akvarel teknik og akryl maling med impressionistisk teknik.
- Eleverne har arbejdet med billedkomposition, taget et fotografi af et landskab og malet en akvarel, efter inspiration af skagensmalerne
- Eleverne har arbejdet med stilleben gennem tegning og fået forståelse for barokkens brug af lyset.
- Eleverne har besøgt Statens Museum for kunst som evaluering af emnet og svaret på spørgsmål til udvalgte værker, hvor lyset blev brugt forskelligt gennem kunsthistorien.

Kunstnere

Lysets gennem kunsthistorien fra gotik til ekspressionisme bl.a.:
Giotto da Siena, Leonardo da Vinci, Carravagio, Rembrandt, P.S. Krøyer, Casper David Friedrich, Monet, Matisse

Del af årsplan til valgfag

FREMTIDSBY

Jeanette Petersen

I fremtiden bliver der stillet større krav til bæredygtighed og naturen tænkt ind i byggeriet, så den får mere plads set i forhold til en stadig større voksende global befolkning, som fortrænger dyr, insekter og planter.

Opgaven
Du skal bygge en arkitekturmodel, som viser jeres bud på, hvordan fremtidens byrum skal se ud, da jeres arkitekturmodel placeres sammen med de andres og skaber jeres fælles by. Naturens organiske former og plads til naturen skal være en del af byggeriet.
Visuelle virkemidler: Du skal bl.a. gøre brug af grundformerne: Kube, kugle, cylinder, trekant og plateau i din arkitekturmodel.

Udtryksform: Arkitektur ★

Krav til opgaveløsning
Dokumentation: Du skal undervejs tage fotos og lave skitser af plan, snit og opstalt, som dokumenterer din proces. Du skal specielt se eksempler på arkitektur med organiske former og nogle med et futuristisk præg, som du skal lade dig inspirere af.

Kommunikation: Du skal kunne fortælle om og præsentere dine skitser og dine tanker om fremtidens byggeri.
Til sidst præsenterer du dit produkt.

Arkitekter: Gaudi, Hundertwasser, arkitekter med organsike arkitektur, Zaha Hadid

Kompetenceområder og mål i fokus
- Eleven kan eksperimentere med udtryksformer, teknikker og materialer med udgangspunkt i formidling
- Eleven kan analysere billeder fra forskellige tidperioder, kulturer og medier med vægt på nutidige billedudtryk
- Eleven kan formidle egne projekter med visuelle udtryk

Færdigheds og vidensområder i fokus
- Eleverne har arbejdet innovativt med først en forforståelse om organisk og futuristisk arkitektur.
- Eleverne har arbejdet i en “arkitektgruppe” eller alene, tegnet skitser gennem idégenerering og tegnet videre på hinandens idéer til den endelige plan, snit og opstalt blev lavet.
- Eleverne fremstillede en arkitekturmodel med udgangspunkt i deres skitser.
- Arkitekturmodellen var en del af vores fremtidsby,
- Eleverne fremlagde deres model vha. en arkitektur analyse model.

Del af årsplan til valgfag

METAMORFOSE

Jeanette Petersen

Verden omkring os forandres, vores historie og verdensbillede ændrer sig. Både vores krop og sind kan forandres, og vi vil som sommerfuglen gennemgå en metamorfose. Nogle gange sker ændringer fra det ene øjeblik til det andet, uden vi lægger mærke til det. En dråbe regn falder ned på et blad, glider ned af bladet og samler sig med andre dråber længere nede af planten. Måske kan forandringen også få os til at få større solidaritet, sammenhold eller fællesskab.

Opgaven
Du skal fremstille en collage, hvor du viser en metamorfose

Udtryksform
Collage ★

Krav til opgaveløsning

- **Du skal kunne fortælle om din collage og kunne forklare noget om collagens historie.**
- **Der skal være sammenhæng mellem tema, udtryksform og hensigt i dit færdige billedprojekt.**
- **Dit færdige billedprojekt skal præsenteres i sammenhæng med mundtlig formidling af proces, intention og billedprojektets endelige udtryk.**

Kompetenceområder og mål i fokus

- **Eleven kan eksperimentere med udtryksformer, teknikker og materialer med udgangspunkt i formidling**
- **Eleven kan analysere billeder fra forskellige tidperioder, kulturer og medier med vægt på nutidige billedudtryk**
- **Eleven kan formidle egne projekter med visuelle udtryk**

Færdigheds og vidensområder i fokus

- **Elevernes forforståelse var en gennemgang af collagens historie, hvor vi talte om udvalgte værker af Braque og Picasso.**
- **Eleven tegnede en skitse af sin idé til en metamorfose.**
- **Eleven arbejdede med idégenerering ved at dele sin idé, evt. tegne ny skitse.**
- **Eleven brugte sin tegning til produktion af en collage. Nogle grupper inddragede deres forskellige idéer i samme collage**
- **Eleverne præsenterede til sidst deres collage**

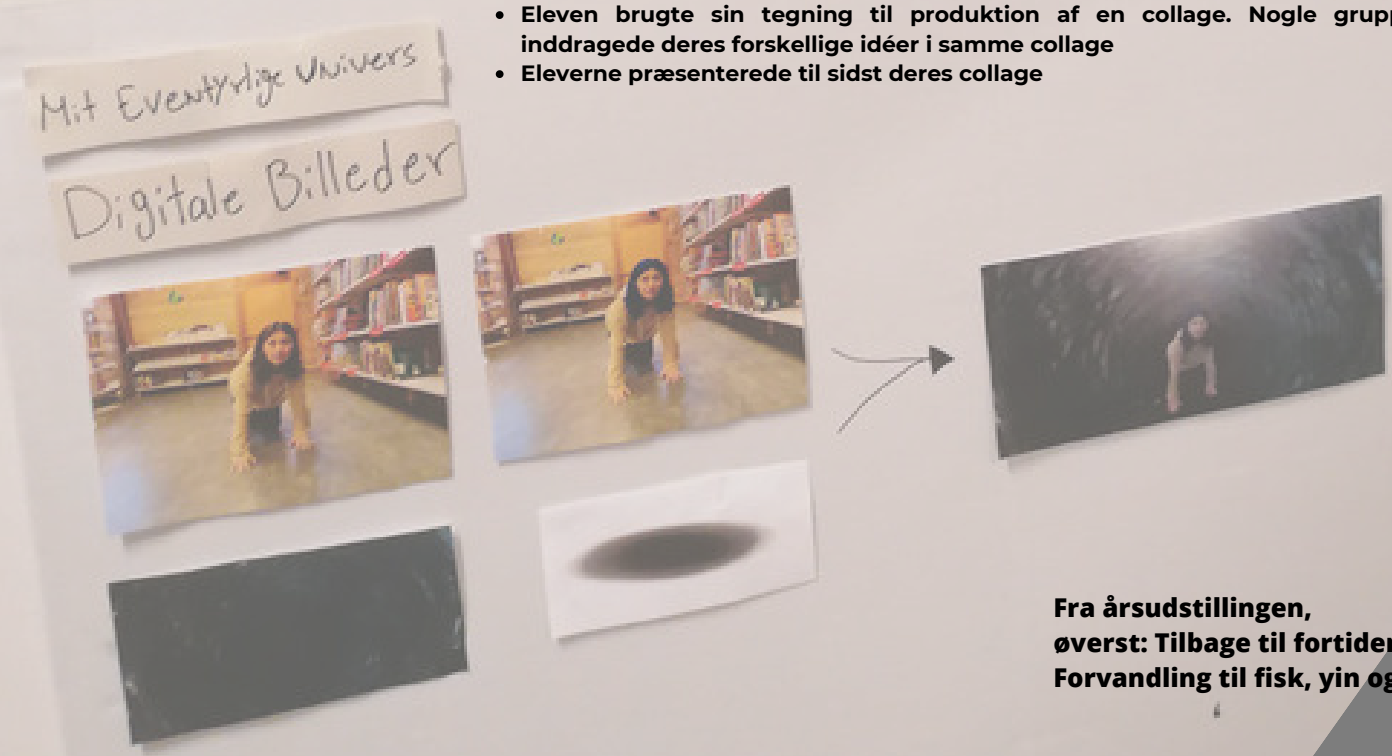

Fra årsudstillingen,
øverst: Tilbage til fortiden, derefter
Forvandling til fisk, yin og yang

Del af årsplan til valgfag

TID

Jeanette Petersen

Tid er fortid, nutid og fremtid, tiden går og vi bevæger os i tiden. Den måles i uger, måneder og år og den kan være tiden for et øjeblik siden. Det kan være det, man kan bruge sin tid på eller det, ikke at have nogen tid.

Opgaven
Fremstil en skulptur i ler med udgangspunkt i temaet. Forglød, glaser og brænd i ovnen.

Udtryksform
Skulptur★

Krav til opgaveløsning
- Du skal kunne fortælle om din skulptur og kunne bruge fagord til skulpturanalyse.
- Der skal være sammenhæng mellem tema, udtryksform og hensigt i dit færdige billedprojekt.
- Dit færdige billedprojekt skal præsenteres i sammenhæng med mundtlig formidling af proces, intention og billedprojektets endelige udtryk.

Kompetenceområder og mål i fokus
- Eleven kan eksperimentere med udtryksformer, teknikker og materialer med udgangspunkt i formidling
- Eleven kan analysere billeder fra forskellige tidsperioder, kulturer og medier med vægt på nutidige billedudtryk
- Eleven kan formidle egne projekter med visuelle udtryk

Færdigheds og vidensområder i fokus
- Elevernes forforståelse var et kort oplæg om tid og skulptur, med efterfølgende analyse af udvalgte skulpturer vha. skulptur analysemodel
- Vi talte om udvalgte værker af Salvador Dali
- Eleverne tegnede skitser og idégenerede på emnet tid
- Eleverne brugte deres skitser til fremstilling af en skulptur i ler.
- Skulpturerne blev brændt og en blågrøn glasur med effekt blev påført, som understregede tidsaspektet med sit patineringsagtige udseende.

Kunstnere: Bertel Thorvaldsen og Salvador Dali

Del af årsplan til valgfag

GRÆNSER

Jeanette Petersen

Verden omkring os er fyldt med forskellige grænser, hvad enten det er personlige, fysiske eller geografiske grænser. Man kan også tale om afgrænsninger og at bryde grænser. Afgrænsningerne er vigtige i forhold til at grænserne kan flytte sig. Opfattelsen af, hvordan et billede skulle være, blev bl.a. brudt af kunstneren Wassily Kandinsky og hans nye måder at kende farver og former på. Han talte om "Den indre nødvendighed". Her mente han, at kunstneren skulle nå ind til menneskets indre, vække undren og indsigt, og udvide forståelsen for livets vilkår.

Opgaven
Med udgangspunkt i emnet "Grænser" skal du ved af bruge udtryksformerne herunder, lave et billedprojekt med din fortolkning af temaet.

Udtryksform
Tryk (grafik)★

Krav til opgaveløsning
-Du arbejder med skitser og idéudkast til, hvordan du forestiller dig at løse opgaven (tegninger, fotos, afprøvninger)
-Der skal være sammenhæng mellem tema, udtryksform og hensigt i dit færdige billedprojekt
-Dit færdige billedprojekt skal præsenteres i sammenhæng med mundtlig formidling af proces, intention og billedprojektets endelige udtryk

Kompetenceområder og mål i fokus

- Eleven kan eksperimentere med udtryksformer, teknikker og materialer med udgangspunkt i formidling
- Eleven kan analysere billeder fra forskellige tidperioder, kulturer og medier med vægt på nutidige billedudtryk
- Eleven kan formidle egne projekter med visuelle udtryk

Færdigheds og vidensområder i fokus

- Med udgangspunkt i et oplæg om grænser og grafik arbejdede eleverne på idégenerering med skitser og afprøvning af forskellige trykformer.
- Eleverne arbejdede med tryk på linoleum og gulvunderlag, afprøvede tryk på gelliart og monotypi.
- Eleverne lavede et fællestryk i en gruppe eller alene med emnet grænser i fokus.
- Eleverne præsenterede deres tryk.

Del af årsplan til valgfag

MIT EVENTYRLIGE UNIVERS

Jeanette Petersen

Mennesker har altid iscenesat sig selv og på den måde fortalt om sig selv og deres omgivelser. Når vi træder ind i det eventyrlige univers kan alting ske, og vi kan træde ind i roller som kan virke ukendte eller kendte for os. I eventyrets verden bliver det ubevidste ofte bevidst, når vores arbejde med dette univers skrider frem. Mennesker har siden renæssancen sat sig selv i centrum, og kunstnere udtrykt følelser gennem portrætter (fx. Rembrandt). Nogle har iscenesat sig selv og arbejdet med deres egen identitet og nogle har brugt portrætter til plakatkunst i Jugendstil og Art Nouveau, hvor naturens organiske former danner rammen om billedfortællingen.

Opgaven
Du begynder forløbet med at tegne selvportrætter. Derefter arbejder du med iscenesættelse af dig selv med inspiration fra Cindy Sherman og med udgangspunkt i "Mit eventyrlige univers". Det gør du ved af bruge udtryksformen digitale billeder. Ved hjælp af Photopea på skoletube fremstiller du et iscenesat fotografi med din fortolkning af temaet eventyr.

Udtryksform
Digitale billeder
Iscenesat fotografi, tegning.

Krav til opgaveløsning
-Du arbejder med skitser og idéudkast til, hvordan du forestiller dig at løse opgaven (tegninger, fotos, afprøvninger, lysets virkning, kostumer osv.
-Der skal være sammenhæng mellem tema, udtryksform og hensigt i dit færdige billedprojekt
-Dit færdige billedprojekt skal iscenesættes og præsenteres i sammenhæng med mundtlig formidling af proces, intention og billedprojektets endelige udtryk.

Kompetenceområder og mål i fokus
- Eleven kan eksperimentere med udtryksformer, teknikker og materialer med udgangspunkt i formidling
- Eleven kan analysere billeder fra forskellige tidperioder, kulturer og medier med vægt på nutidige billedudtryk
- Eleven kan formidle egne projekter med visuelle udtryk

Færdigheds og vidensområder i fokus
- Eleverne fik intro om Cindy Shermanns iscenesatte fotografi og portrættet gennem tiden. Desuden bruger vi materialet: “Det handler om dig” fra Museum for samtidskunst.
- Herefter fulgte idégenerering med tegning af skitser.
- I innovationsfasen brugte eleverne grafisk facilitering og pitching. De tegnede en skitse med deres forestilling om, hvordan deres fotografi skulle se ud.
- Eleverne fik benspændet: Eventyr
- Eleverne tog stilling til lyssætning, farver, iscenesættelse med selvvalgt udstyr.
  Brug af billedbehandlingsprogram, fotofiltre, photoshop
- Eleverne valgte til sidst det endelige produkt.
- Til sidst fremlagde eleverne deres proces og deres produkter.

BILLEDER FRA ÅRSUDSTILLING UGLEGÅRDSSKOLEN/ SCT. JØRGENS SKOLE

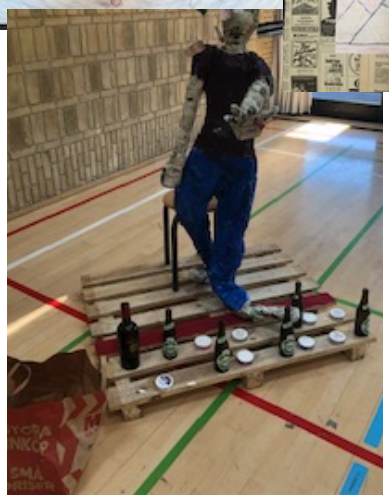

Del af årsplan til valgfag

COLLAGENS HISTORIE

Jeanette Petersen

Collagens historie
Collage er en teknik der bruges til at producere kunst, hvor forskelllige stykker er sat sammen til et samlet værk på en baggrund. Den kan for eksempel være sammensat af fotografier, læder, skind, aviser, blade eller nutidige objekter. Collage kan godt være en kombination af tegning, maleri og andre pålimede genstande. Så hedder det fx. et collagemaleri eller papier collé. Når der er 3D effekt, er der tale om en assemblage.

Ønske fra kunstneren: At sætte kendte ting sammen på en uventet og ofte mærkelig måde, så det vækker undren og overvirkelighed.

Første collager:
De første collager stammer fra japanske kalligrafer fra det 10. århundrede, som skar stykker af papir og stof ud og satte det sammen, for at have noget at skrive digte på. Collagen har også været brugt i forskellige situationer på forskellige tidspunkter. For eksempel blev illustrationer i middelalderen klistret på religiøse illustrationer for at forstærke de afbildede karakterer. På trods af dette var collagen en dekorativ teknik brugt som baggrund.

Lim:
Brugen af klæbemidler fra 4500 f. kr. De var sat sammen af animalske og vegetabilske råvarer, knoglelim (animalsk fedt) og kasein, tjære, beg og voks, Først i slutningen af 1800-tallet blev de første gummi- og harpiksopløsninger med benzen fremstillet, som kunne bruges til papir, pap, stof, træ og læder. I det 20.århundrede dukkede nitrocellulose holdige klæbemidler op og senere 1949 de neoprenholdige, som overtog de gamle.

Ordet collage:
Udtrykket collage stammer fra det franske ord "colle", som betyder lim og blev opfundet af Pablo Picasso og Georg Braque, Derfor blev det i begyndelsen af det 20. århundrede en vigtig del af moderne kunst. Det menes endda at det var Picasso, der opfandt collagen i 1910 med sit maleri: Nature morte à la chaise cannee.

Picasso
Picasso er ikke kun kendt for collagen, han var medskaber af moderne kunst og havde mange perioder med forskellige udtryksformer. Han malede i mange stilarter og lavede også skulpturer. Han havde en masse kærlighedsaffærer, var gift to gange og fik fire børn.

Karriere:
Allerede som 14. årig blev han overflyttet til klassen for viderekomne på kunstakademiet i Barcelona. Hans far var også kunstner, men hans navn Picasso er faktisk hans mors mellemnavn. I 1897 videreuddannede han sig på akademiet i Madrid og studerede de romerske mestre, som fx Tizian. I 1900 besøgte han Paris og blev begejstret for Toulouse Lautrec og var tiltrukket af Gauguins fladeagtige billeder.

- **Den blå periode: 1902-1903: Symbolladede figurkompositioner, alvor, symboler, sociale emner**
- **Den rosa periode: 1904 boede Pablo Picasso i Paris, arbejdede med grafik, livets positive sider, omsorg og samhørighed.**
- **Kubismen: 1906, brune og grå nuancer, formbevidsthed, nøgenstudier**
- **Skulpturer: 1907, skar afrikansk inspirerede træskulpturer, malede Frøknerne fra Avignon, ny primitivisme, rendyrker fladen, inspireres af masker**
- **Analytisk fase: 1909-1912, Harmonikaspilleren 1911**
- **Syntetisk fase: Farverig æstetisk leg med formelementernes dekorative egenskaber, fx Mand med pibe, 1914 skulpturer i træ**
- **Nyklassicisme og surrealisme: Elementer fra den rosa periode krydres med artister, gøglere i "Tre musikanter", "Sovende bønder" (interesse for Jean-Auguste-Dominique Ingres**
- **Surrealisme: 1920'erne, "Badende kvinde", "Metamorfose I"**
- **1937: Guernica, protest mod tyskernes bombning af baskisk by**
- **1949-1952: Keramik, fugle, dyr, kvinder er inspiration**

Georg Braque:
Det siges dog, at Georg Braque allerede havde brugt collage i skitser, da han havde klistret fotos på sine tegninger fra 1899, og i 1912 satte han gitterlignende gummi i sit maleri stilleben med gitterstol og revolutionerede malerkunsten. Betydningen af collagen hænger også sammen med avant-garde bevægelserne i det 20.århundrede. Europa gennemlevede en dyb krise, den første til 1.Verdenskrig, der igen førte økonomisk og intellektuel fattigdom med sig. Der var brug for at bryde med det gamle, at frigøre sig, og skabe nye værdier og et nyt samfund. Dette førte bl.a. følgende bevægelser med sig: Futurisme, dadaisme, kubisme, surrealisme.

Georg Braque var maler og skulptør og grundlagde Kubismen (1908-1914) sammen med Picasso. Den ophævede det tredimensionelle rum og vigtigheden af det naturalistiske og fremhævede motivet, som blev brudt op og samlet igen i abstrakt form. Han begyndte som dekorationsmaler, så malede han impressionistiske malerier og begyndte hurtigt at male i en fauvistisk stil. Han malede bl.a. sammen med Henri Matisse. Braque interesserede sig for farver, former og geometri- at bryde med centralperspektivet. Efter 1917, hvor han vendte såret hjem fra krig, blev hans stil mere naturalistisk og farverig.

Harry Carlsson:
Harry Carlsson var i kunstnergruppen Linien med til at introducere surrealismen i Danmark i 1930'erne. Han brugte ofte collageteknikken i sine kunstværker.
https://www.youtube.com/watch?v=zrqdwuV3_8M
Han havde en surrealistisk malestil kombineret med collage.

Litteratur:
https://fahrenheitmagazine.com/da/kunst/plast/Kollagens-historie-et-udtryk-for-traditionel-kunst#.ZDBE9r1Bxew
https://www.hisour.com/fr/collage-35220/'
https://www.pablo-ruiz-picasso.net/periods.php

Menneskets
Forhold til naturen

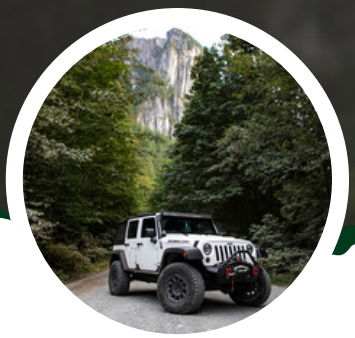

Mennesket adskiller sig fra andre levende væsner på Jorden ved at forholde sig til naturen. Vi har et frit valg og kan derfor ikke kun være et naturvæsen, som udelukkende agerer på sine instinkter. Men desværre har magtforholdet mellem menneske og natur skiftet i forhold til tidligere. I dag er det mennesket, der med sin nye magtstilling, ødelægger naturen med de magtmidler, de har fået i kraft af penge, naturvidenskab og teknik. Vi tømmer den for ressourcer og hæver CO2 niveauet, så vores eksistens i sidste ende er truet.

På trods af at vi i dag har magt over naturen, minder P. C. Skovgaards maleri os om, at naturen stadig er en uundværlig del af vores liv og kultur. Bøgeskoven i maj er en del af vores danske naturarv, og det er vores ansvar at beskytte og bevare den for kommende generationer. Vi kan lære meget af naturens skønhed og kompleksitet, og det er vigtigt at huske, at vi er en del af det store økosystem, som omgiver os.

Så selvom vi har en vis magt over naturen, er det vigtigt at respektere dens egenværdi og beskytte den mod vores rovdrift. Hvis vi ikke gør det, risikerer vi at miste de gavnlige virkninger og skønhed, som naturen giver os. P. C. Skovgaard's "Bøgeskov i maj" minder os om, at vi skal tage ansvar for at bevare og beskytte vores naturarv, så kommende generationer også kan nyde dens skønhed og gavnlige virkninger..
Hvilken rolle spiller naturen i dit liv?

HVAD MENER DU?

OPGAVEN

Med udgangspunkt i temaet: "Menneskets forhold til naturen", skal du, med anvendelse af den udtrukne udtryksform, fremstille et billedprojekt med din fortolkning af temaet. Din udtryksform kan evt. kombineres med en selvvalgt udtryksform.

P.C. Skovgaard, 'Parti fra Iselingen Skov', 1861

KRAV TIL OPGAVE-LØSNING

- Du skal udarbejde skitser og idéudkast til, hvordan du forestiller dig at løse opgaven (tegninger, fotos, afprøvninger).
- Der skal være sammenhæng mellem tema, udtryksform og hensigt i dit færdige billedprojekt
- Dit færdige billedprojekt skal iscenesættes, og præsenteres i sammenhæng med din mundtlige formidling af proces, intension og billedprojektets endelige udtryk.

Prøvens DEL A
Du trækker et prøveoplæg med en udtryksform og det indledende research- og skitsearbejde påbegyndes evt, i gruppe.
Der bruges 60 min.

Prøvens DEL B
Du arbejder med billedprojektet, som færdiggøres i løbet af 10 lektioner, evt. i gruppe.
Årsudstillingen sættes op i denne periode.

Prøvens DEL C
Du fører en reflekterende billedsamtale om billedprojektet og årsudstillingen med din lærer og censor, evt. i gruppe.

NATURE

Andre kredse

Kreds 11

Kreds 11's bestyrelse

Formand:

Jeanette Petersen

Tlf. 24827408

Mail: renoirjp@hotmail.com

Kasserer:

Karen Elisabeth Busk Nielsen

Mail: kabusken@gmail.com

Sekretær &Webmaster:

Hanne Bindslev Gregersen

Mail: h@gregersen.mail.dk

Menige medlemmer:

Helle Vestergaard

Mail: helle_vestergaard@hotmail.com

Stine Hagbarth Damsbo

Mail: stinedamsbo@gmail.com

Ditte Marie Lisbjerg

Mail: ditte50@hotmail.com